

Emlékeztető
A társadalmi integráció, közösségi szolgáltatások szakterület 2009. július 2-i
munkaértekezletéről

Az értekezletet Pásztóhy András MNVH főtitkár vezette le, bevezetőjében szólt az MNVH főbb törekvéseiről:

- Az MNVH= információs és együttműködési hálózat a vidéki szereplők, ÚMVP kedvezményezettek (mind az 58 jogcímé!), valamint az FVM és másik 5 tárca és azok hálózatai között.
- A beszélgetés célja megismerni a szakterületen működő és a vidékfejlesztést szolgáló hálózatokat és felkérni, kijelölni olyan szakembereket, akik felvállalják a szakterület képviselését.

Vitaindító előadások:

Halmi Gáborné (miniszterelnöki IKSZT megbízott, OGY képviselő):

Azon múlik, hogy milyen lesz a szakcsoport, hogy milyen aktívak a résztvevők és hogyan tartjuk egymással a kapcsolatot. Nagy kérdés, vannak-e még közösségek a falvakban, van-e „jövőképes” falu. Csekély az arányuk (13%) a kulturális-közösségfejlesztő szakembereknek a helyi tervezésben és a HACS-okban. A 2004 óta futó a „Közkincs” program kistérségi „kerek asztal” résztvevői partnerek a közösségépítésben. A falugondnoki rendszerrel egy új típusú szolgáltatás hálózat is elindult a kistelepülésekben. *Fontos ott a „humán PPP”* (=pap, pedagógus, polgármester) minősége. Az IKSZT olyan közösségi tér, ami a digitális világ kívánalmai szerint is sok lehetőséget ad a helyieknek, első körben 1003 település pályázott. Most indul a KALÁKA program. *Kérdés: tudnak-e a hálózatok egymásról, dolgoznak-e együtt és miben?* Az MNVH-ban tudnánk együtt dolgozni. *Határozzuk meg a jó gyakorlatok lényegét, mi mitől sikeres.* Ez a szakterület sikeres lesz, ha jól tudunk ötleteket adni és kapcsolatot tartani, mert mindannyian a helyi közösségeket akarjuk segíteni.

Dr. Nagyné Varga Iona (igazgató, Esély Közalapítvány Regionális Forrásközpont, Szolnok): *Ismerik-e a szociális földprogramokat?* Ez egy 17 éve futó program a kistelepüléseken, vidéki térségekben élő hátrányos helyzetű családok önsegítésére. Nem sikerült rá EU-s forrást szerezni. Az Esély Forrásközpontok (7) egy 1993-96 közötti Phare pályázat eredményeként jöttek létre és ma is működik valamennyi, célterület a LHH-s kistérségi települések. A szolnoki az SZMM jogelődjétől pályázaton nyerte el a szociális földprogramok módszertani központ szerepkörét: 10 megyében vizsgálják a működtetést, ami a települési önkormányzatok önként vállalt feladata. Az SZMM évente hazai forrásból 2-300 millió Ft.-ot pályáztat meg, kb. 200 település kaphat belőle támogatást. Ezt természetbeni juttatásra fordítják többnyire (pl. palánta, tenyészállat, kisállat ketrec, növényvédő-szer, stb.). A hálózat sokszínű: lehetőség van bérelt földön, vagy kiskertekben is a támogatott gazdálkodásra, ami elsősorban a családok önellátását szolgálja, de vannak minták a többletek piaci értékesítésére is. *A program az önkormányzatok szociálpolitikájának része, aktív szocpol. eszköz, tipikusan kistelepüléseken működik. Van jövője a foglalkoztatottság javításában a munkáról leszokott, vagy azt nem ismerő vidéki generációk körében. Információt készítenek és adnak a programról az MNVH honlapjára.*

Kozma Judit (társelnök, Falugondnokok Vas és GY-M-S. Megyei Egyesülete):

A falugondnoki hálózatról többen hallottak, 20 éve alakult Kemény Bertalan és Szanyi Éva kezdeményezésére, civil alapon indult BAZ megyében, de állami segítséggel terjedt el és vált *szociálpolitikai sikertörténétté*. Az 1993. évi szociális törvényben nevesített szociális alapszolgáltatás, működtetéséhez állami támogatást normatív alapon a 600 fő alatti

települések kaphatnak (kb. 2, 4 millió Ft/év) jelenleg több mint 1000 szolgálat működik. 2008-tól az ÚMVP támogatja a mikrobuszok beszerzését (mintegy 1000 új gépkocsit). A hálózat a civil+ önkormányzati + kormányzati szereplők együttműködésére épül, a falugondnokok egyesületei, a civilek végzik a képzést (260 órás alapképzés), továbbképzést, ami a működési engedély feltétele. 12 megyei egyesület van, 2000-től szövetséget hoztak létre. *2005-ben – egy Miskolcon rendezett nemzetközi konferencia ajánlása alapján – bekerült a EU –ban a „legjobb gyakorlatok” közé. A szövetség célja a még jogosult 4-500 kistelepülésen is elindítani a szolgálatot.*

Pásztóhy András: a szakterületen látható, hogy több tárca hálózatai is részt vesznek a vidékfejlesztésben és érvényesül annak *térségi* (a helyiek által irányított), *komplex* (nem csak agrártermelés, hanem + oktatás, továbbképzés, piacnyitás, turizmus, stb.), *integrált* (összehangolt és a helyi társadalom érdekeit is szolgáló) megközelítése, aminek motiválásában az MNVH-nak nagy szerepe van. Várjuk a véleményeket.

Hozzászólások, javaslatok

Rajnai Gábor (ECOVAST Magyarország Egyesület): 1996 óta működnek 60 taggal, céljuk a vidékfejlesztés komplex és fenntartható programjainak felkarolása, a partner elvű helyi-térségi program alkotás segítése. A jelenlegi politikai viszonyok nem segítik, hanem gátolják a vidék integrálódását. *A vidék értékeit számba kell venni, és kormányzati program kell a vidéki humán erőforrások megtartásához, mert elszivárognak. A hátrányos vidéki helyzetet kompenzálnia kell az államnak. Programot indítottak a 2000 fő alatti településeken a tehetséges gyermekek felkarolására, a TÁMOP segítségével a tehetségek hálózatát alakítják ki (www.tehetsegekhalozata.hu).*

Gönczi Béláné (BAZ Megyei Romák Egyesülete): ő Mérán lakik, örül az IKSZT pályázatnak, várják, hogy elkezdhessék kialakítását. Tudott a szoc. földprogramról, náluk is kellene, de az önkormányzat nem aktív. Segítséget szeretne kérni az újra indításához. Nagyon kellene falugondnok náluk is.

Vajai Csilla (HVI, Kadarkút): vidéken van fejlesztési akarat, de az emberek várják, hogy fogják a kezüket. Örül a munkacsoportnak, 7 IKSZT-jük lesz, *javasolja, hogy legyen módszertani központjuk (aki fogja a kezüket) és lehessen annak helyi fejlesztő szakember is a részese, kapjanak benne szerepet a HVI-k, ő személy szerint felvállalná a módszertani központ segítségét. Az MNVH építsen jobban a HVI-kre.*

Halmi Gáborné: az IKSZT-k mögé állt már 9 országos civil szervezet és alakul a módszertani központ is.

Nyitrai Ákos (építész, a KALÁKA egyik elindítója a Falufejlesztési Társaságban):

A falufejlesztésben és a tárgyi kultúrafejlesztésben nem kellene közbeszerzések, helyi szakemberek kellene. A KALÁKA egy rendszer a falusi népesség közösséggé formálásához, KALÁKA= dalolva, vidáman, önként dolgozik. Tipikusan a LHH kistérségek települési körét érintő *kísérleti program. 11 előadást terveznek a program megismertetésére (felsorolta), javasolja a honlapon közzétenni.*

Deák Istvánné (HVI Aszód): megváltozott a vidék, a nagyobb településeken pl. nem engedik az állattartást. Energia kell kilendíteni a vidéket a helyzetéből, az MNVH honlapjára minél előbb kerüljenek fel a jó gyakorlatok.

Aleckerné Vincze Katalin (HVI, Mohács): sajnos a TÁMOP-os programok nem fenntarthatók, mert nincsen piac, nem is elvárás. *Javasolja a HVI-k nagyobb bevonását az MNVH-s kommunikációba.* A szerencsi konferencián elhangzott, hogy a termeléshez szociális szövetkezetek kellenek a falvakban, de az értékesítéshez nem értenek, azt profikra kell bízni.

Pásztóhy András összefoglalja az elhangzottakat: kicsit késésben vagyunk, de előre is szaladtunk az ÚMVP-hez képest. Az MNVH megszerveződésével párhuzamosan „a vidék közhaszna” mint fogalom kezd a közgondolkodás tárgyává válni. Fejleszteni kell az mnvh.eu-t, várjuk a további javaslatokat. az mnvh@vkszi.hu.

Halmai Zsuzsát javasolja a szakterületi képviselőt összefogójának, aki részt vállalna benne, jelezze.

Halmai Zsuzsa: addig elvállalja, amíg összeszerveződik a szakterület.

Javasolja: kezdjük el feltölteni a honlapra mik azok a témák, amivel itt foglalkozni kell és összegyűjteni az azokhoz tartozó legfontosabb anyagokat, információhordozókat. Levelező rendszerként működjön (kapjon mindenki értesítést arról, amit felrakunk).

Kozma Judit: javasolja a személyes találkozásokat is. Felvállalja a www.falugondnok.hu-ról az információk átszervezését.

Kmf.

Készítette:

Bene Mária

MNVH Állandó Titkárság